

СТАНОВИЩЕ
От проф. д.н. Светослав Любомиров Иванов

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен доктор за професионално направление: 8.4. Театрално и филмово изкуство, Научна специалност - „Театрознание и театрално изкуство“.

Автор на дисертационния труд: Александър Стоянов Манджуков

Тема на дисертационния труд: „СЦЕНИЧНИТЕ ПРАКТИКИ ОТ ТАНЦОВИЯ ТЕАТЪР НА 20-ти ВЕК И ПРИЛОЖЕНИЕТО ИМ В ОБУЧЕНИЕТО НА СЪВРЕМЕННИЯ АКТЬОР”

Основание за представяне на становището: участие в състава на научно жури по защита на дисертационен труд съгласно Заповед № 87А/15.02.2019 на Ректора на НАТФИЗ „Кр. Сарафов“.

1. Информация за докторанта

Образование

Александър Стоянов Манджуков притежава образователна степен бакалавър по спец. Танцов театър и степен – магистър в спец. Театрално изкуство при **НАТФИЗ „Кр. Сарафов” – София, България**

Преподавателски опит:

От 2009 е преподавател по дисциплината “Съвременни танцови техники” към НАТФИЗ „Кр. Сарафов”, а през периода 2012 - 2014 е бил преподавател по “Съвременни танцови техники” и “Техника на джаз танца” към АМТИИ гр. Пловдив.

Артистичен опит:

Като танцьор е участвал в 7 постановки, а като хореограф е реализирал 9 спектакъла.

Завършил е курсове по Съвременни танцови техники и техника на Джаз танца, Техника на класическия танц, Контактна импровизация, Техника на българския фолклорен танц, актьорско майсторство за драматичен театър, пантомима, акробатика и др.

2. Обща характеристика на дисертационния труд

2.1. Оценка на структурата и обема

Дисертационният труд отговаря на формалните изисквания за присъждане на степента „ доктор “. Кандидатът е представил пълен комплект материали и документи на хартиен и електронен носители, който е в съответствие с Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ),

Темата в Дисертационния труд предизвиква особен интерес, предвид значимите и безспорни приноси в изследваното направление на научния ръководител проф. Петя Цветкова.

Дисертационния труд е представен в обем от 195 машинописни страници и структурно е изграден на дедуктивен принцип като съдържа шест раздела : елементи на изследването, въведение, три обособени глави, заключение и библиография

2.2. Оценка на актуалността на темата, целта и задачите

Актуалността на темата се дискутира в първия раздел на Дисертацията.

В света на съвременното изкуство, съществува огромно разнообразие от разнородни танцови стилове и школи. Сериозен проблем пред академичното образование е факта, че в много от тези случаи, практиката значително изпреварва теоретичните разработки и обосновки.

В този смисъл авторът точно е дефинирал обекта и предмета на дисертационния труд през призмата на водещата за специалността “Танцов театър” дисциплина – “Танцов синтез”.

Текстът е ясен и аналитичен, като следва логическа и смислена връзка между отделните части на дисертацията.

Формулирани са пет цели за доказване на издигнатата научна хипотеза и шест задачи за реализиране на тези цели.

2.4. Оценка на осведомеността на докторанта

Използваният от докторанта библиографски апарат е съставен от 112 литературни източници, 37 от които са на кирилица, а останалите на латиница,

Във въведението са анализирани съвременните стратегии на театралното образование.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

В първата глава на труда се дефинират основните характеристики на танцовия театър. През критически анализ са изведени рамките на театралната естетика при различните сценични изкуства. Теоретично се обосновава основната граница между „театъра със сюжетна линия“ и „театъра на емоциите“. Тази разделителна линия, често води до антагонизъм между видовете методики за обучение. Едно от най-големите достойнства на представеният дисертационен труд е, че успешно прокарва мостове, там където някои не само виждат, но и дълбаят пропасти.

Втората глава представя задълбочен анализ на сценичната практика на Пина Бауш с оглед възможностите за реализиране на целите на театралното образование.

В третата глава, на базата на осъществения теоретичен анализ и синтез, са разработени конкретни практически упражнения и методически указания за усъвършенстване на учебно възпитателната работа със студентите в НАТФИЗ. На практика, разработената от Дисертанта програма, осъществява специфичен синтез между различни сценични изкуства (основно актьорство и танц). Разработката използва системен подход на базата на двигателни задачи, метода на „въпрос-отговор“, извод на конкретни парциални изводи и мащабно лонгитудинално изследване.

4. Оценка на получените научни и научно-приложни приноси

Театралното изкуство се осъществява и развива в твърде многомерно пространство. Многобройните школи постигат целите си с различни, често пъти противоречащи си методи и средства и въпреки това, всички те имат основания и право на съществуване.

Осъществения творчески анализ и синтез, осигурява на студентите възможността, да възпитат у себе си необходимата пластичност на актьора в „Танцовия театър“.

Докторантът в много случаи успява да предефинира, а в редица случаи и да разшири съществуващите знания, до степен да бъдат квалифицирани като принос в науката.

Конкретизирани, тези приноси са, както следва:

1. Осъществен е системно-структурен анализ на основните школи в Европейския танцов театър

2. Разработена е теоретичната обосновка на обучителен модул от сценичната практика на Пина Бауш

3. Изградена е система от методи и средства за практически упражнения и обучение в специалността “Танцов театър” в НАТФИЗ “Кр. Сарафов”.

Принос на научната разработка е и проведената практическа апробация в 4-годишен период на обучение с изведени съответни изводи и препоръки за образованието по танцов театър в НАТФИЗ “Кр. Сарафов”.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Посочените публикации **отразяват реално постиженията на докторанта** и убедително доказват, че цялостната разработка е лично дело на кандидата.

6. Критични бележки и препоръки

В дисертационния труд се установиха и някои несъществени пропуски, които ми дават основание да направя следните критични бележки:

В съдържанието разделът „библиография“ е посочен на грешна страница.

Би трябвало с обективните средства на подходящо конструиран педагогичен експеримент, да се докажат предимствата на разработената учебна методика.

Не достатъчно добре е развита и идеята за индивидуализация на обучението.

ВЪПРОСИ

1. Пина Бауш е хореограф, който смесва театъра и танца по особен начин, без сюжет и с шокираща употреба на мултимедия и дори животни. Вашата разработка дапуска ли подобна интерпретация.

2. Известно е и нейното изказване - „Повече се интересувам от това какво движи хората, отколкото от това как се движат.“ По какъв начин тази мисъл кореспондира с вашите научни търсения.

10. Заключение:

Кандидатът очевидно притежава задълбочени теоретични знания по специалността и способности за осъществяване на самостоятелни научни изследвания.

Базирайки се на всичко казано до тук, с пълна убеденост давам положителна оценка на дисертационния труд и си позволявам да препоръчам на уважаемото Научно жури да присъди на Александър Стоянов Манджуков образователната и научна степен “Доктор”.

Гласувам с ДА.

Рецензент

(проф.д.н.Светослав Иванов)